

Flight Academy
of National Aviation University

Льотна академія
Національного авіаційного університету

МАТЕРІАЛИ

X Міжнародної науково-практичної конференції

Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем

З нагоди 70-річчя академії

24 листопада 2021 року

70 років
ювілей

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬОТНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Матеріали

**X Міжнародної науково-практичної конференції
«Управління високошвидкісними рухомими
об'єктами та професійна підготовка операторів
складних систем»**

(з нагоди 70-річчя академії)

24 листопада 2021 року

Кропивницький, Україна

2022

- У 67 Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем» 24 листопада 2021 року, Кропивницький: - ПП «Ексклюзив - Систем», 2022 р. - 428 с.

*Рекомендовано до друку вченою радою Львівської академії
Національного авіаційного університету
(протокол №2 від 31.01.2022 року)*

У збірнику подано тези доповідей за матеріалами X Міжнародної науково-практичної конференції «Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем».

Метою конференції є обмін науково-технічною інформацією, визначення перспективних шляхів розробки та розвитку нової техніки та технології, виявлення актуальних проблем, нових можливостей в галузі авіаційного транспорту та професійної підготовки.

За достовірність та науковий зміст викладеного матеріалу відповідають автори.

Посилання обов'язкове у разі передрукування або цитування.

Організаційний комітет:

Голова:

Сорока М. - заступник начальника академії з навчальної, науково-методичної та виховної роботи Льотної академії НАУ

Заступники голови:

Дмитрієв О. - завідувач кафедри льотної експлуатації, АД та ДП Льотної академії НАУ;

Суркова К. - завідувач кафедри інформаційних технологій Льотної академії НАУ.

Відповідальний секретар - *Козловська О.*

Члени оргкомітету:

Аманжолова Б. - професор кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Карагандинського державного університету ім. академіка Е.А. Букетова (Республіка Казахстан);

Афанасьєва Л. - директор науково-технічної бібліотеки Льотної академії НАУ;

Баранов Г. - професор кафедри інформаційних систем і технологій Національного транспортного університету;

Будулатій В. - начальник редакційно-видавничого відділу Льотної академії НАУ;

Гасєвська К. - директор Інституту міжнародного співробітництва Польської вищої школи в Варшаві (Республіка Польща);

Давиденко Н. - завідувач кафедри фінансів Національний університет біоресурсів і природокористування України;

Жукова А. - проректор з наукової роботи Закладу освіти «Білоруська державна академія авіації», (м. Мінськ);

Залєвський А. - т.в.о. декана факультету льотної експлуатації та обслуговування повітряного руху Льотної академії НАУ;

Ковальова О. - помічник начальника академії з громадських зв'язків Льотної академії НАУ;

Колесник А. - старший викладач кафедри інформаційних технологій Льотної академії НАУ;

Коломоєць О. - провідний фахівець з організації наукової роботи відділу забезпечення Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України;

Комеліна О. - завідувач кафедри менеджменту та логістики Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»;

Кіліан М. - завідувач кафедри розвитку та будівництва Університету прикладних наук Вайєнштефан-Трієздорф (Німеччина);

Levin Yu - head of the department Science Education, School of Education, Tel Aviv University, Ramat Aviv Israel;

Кузьменко О. - професор кафедри фізико-математичних дисциплін Льотної академії НАУ;

Кучинська Є. - директор Інституту досліджень і розвитку, доктор наук у сфері безпеки вищої школи поліції в Щитно (Республіка Польща);

Маліновська І. - доцент факультету права та внутрішньої безпеки Вищої школи економіки, права та медичних наук у м. Кельце ім. проф. Є. Ліпінського (Республіка Польща);

Мірзаєв Б. - начальник головного центру єдиної системи ОПР Азербайджану;

Павленко М. - начальник кафедри математичного та програмного забезпечення АСУ Харківського університету Повітряних сил ім. І.Кожедуба;

Письменна М. - декан факультету менеджменту Льотної академії НАУ;

Рибіцька А. - доктор наук у сфері безпеки Університету ім. Павла Влодковича в Плоцьку (Республіка Польща);

Смутчак З. - завідувач кафедри менеджменту та економіки Льотної академії НАУ;

Сидоров М. - помічник начальника Льотної академії НАУ із загальних питань та інноваційного розвитку;

Стрижак О. - заступник директора з наукової роботи Національного центру «Мала академія наук України»;

Taşdağıtıcı Eylem - MSc, International Affairs Office, Eskisehir Technical University (Turkey);

Тимочко О. - професор кафедри повітряної навігації та бойового управління авіацією Харківського університету Повітряних сил ім. І.Кожедуба;

Тристан А. - заступник начальника наукового центру Повітряних сил Харківського університету Повітряних сил ім. І. Кожедуба.

Сучасні вимоги до професійної самореалізації менеджерів авіаційної галузі

Професійна самореалізація менеджерів авіаційної галузі – це здатність особистостей ефективно використовувати отримані професійні знання, навички та вміння завдяки інтеграції управлінської та авіаційної сфер, виявляти власні здібності та особистісні професійні якості у діяльності авіаційного менеджменту, з постійною потребою у самоосвіті, саморозвитку та самовдосконаленні. Розкривати свої здібності необхідно через постійне збагачення, перетворення, зріст і якісну зміну особистого досвіду, що передбачає застосування набутих раніше професійних знань та навичок. Професійна самореалізація менеджерів авіаційної галузі повинна базуватися на процесах перетворення й адаптування до сучасних вимог[1].

Сучасним менеджерам авіаційної галузі необхідно розвинути наступні здібності [6]:

- формування готовності до постійного професійного самовдосконалення, активної позиції в забезпеченні власного кар'єрного зростання;
- уміння розробляти й реалізовувати програму професійного самовиховання, творчо працювати над удосконаленням власних професійних здібностей – за змістовою спрямованістю (ділових, комунікативних, рефлексивних), за рівнем опанування діяльністю (пізнавальних, виконавських, творчо-конструктивних), за формою реалізації дії (практично-рухових, перцептивних, мовних, розумово-інтуїтивних);
- володіння методиками розвитку креативного мислення, аналіз проблем і знаходження шляхів їх конструктивного розв'язку;
- уміння реалізовувати у взаємодії всі функції спілкування – комунікативну, перспективну, інтерактивну;
- уміння реалізувати продуктивне діалогічне спілкування;
- володіння усним і письмовим діловим мовленням, рефлексивним та нереклексивним слуханням;
- уміння створювати творче робоче самопочуття, реалізувати емоційно-вольову саморегуляцію, уміння гідної самопрезентації.

Для ефективного та якісного виконання своїх обов'язків управління менеджером авіаційної галузі необхідна постійна актуалізація, оновлення професійних знань, умінь і навичок економіко-управлінської діяльності, адаптація до нових умов професійної діяльності, самоосвіта та саморозвиток особистості. Їм необхідно постійно дбати про самовиховання й саморозвиток, працювати над особистісним іміджем. Компетентний менеджер повинен мотивувати кожного співробітника до професійного розвитку, який є чинником підвищення моральної та професійної культури підприємства. Одна з функцій менеджера – надихати, спонукати до діяльності своїх заступників, головних фахівців; за допомогою матеріальних, моральних і духовних стимулів реалізувати ефективну працю, залучати повною мірою досвід, освіту, природні здібності підлеглих. Саме за допомогою людських ресурсів реалізують управління всіма потужностями, що наявні в розпорядженні менеджера: фінансами, матеріалами, устаткуванням, знаннями тощо.

Професійна самореалізація менеджерів авіаційної галузі пов'язана з інтегральними, загальними і спеціальними компетентностями. Інтегральні компетентності передбачають здатність розв'язання складних спеціалізованих завдань і практичних проблем, що вирізняються комплексністю та невизначеністю умов у сфері менеджменту. До загальних входять: здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу; здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства; знання й розуміння предметної сфери та розуміння професійної діяльності; навички використання інформаційних і комунікативних технологій;

здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями; здатність генерувати нові ідеї; здатність працювати в міжнародному контексті тощо. Спеціальні передбачають: здатність окреслювати й описувати характеристики організацій; здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх із фактами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища; здатність управляти організацією і її підрозділами через реалізацію функції менеджменту; здатність планувати діяльність організації; здатність працювати в команді й налагоджувати міжособистісну взаємодію під час виконання професійних завдань тощо [2].

До сучасних вимог професійної самореалізації менеджерів авіаційної галузі належить також знання правової, управлінської та організаційної культури. Правова культура включає: знання базових законів, норм, правил, відомчих та інших нормативно-інструктивних документів. До управлінської культури зараховують: знання теорії та процесів управління, їхніх закономірностей, властивостей, функціонування змісту, видів, форм і методів управлінської діяльності. Організаційна культура представляє: знання організаційних характеристик процесів управління, виявлення його учасників та їх взаємодія; попереднє проектування й усебічне впорядкування, чіткість, послідовність усіх видів та етапів управлінських дій; організація, класифікація й документування інформаційних потоків[5].

Сучасні роботодавці окреслюють низку вимог до менеджерів авіаційної галузі: знання «Повітряного кодексу»; теорії менеджменту, ділового адміністрування; розроблення бізнес-планів і комерційних умов контрактів та договорів; методів маркетингу й ведення рекламних кампаній; основ дипломатичного й ділового ведення переговорів; іноземних мов, а також, що є новим, креативного та нестандартного мислення та вирішення ситуацій. У зв'язку з цим менеджери повинні знати та розуміти: закономірності й принципи ринкової економіки; теорію та практику сучасного менеджменту; форми й методи мотивації; чинне законодавство та інше. Вони зобов'язані мати широкий світогляд і системне нестандартне мислення. На ефективність управління можуть впливати такі здібності, як здатність ефективно керувати собою і своїм часом; здатність чітко окреслювати цілі; демонструвати наполегливість у розв'язанні проблем[2].

Сучасними вимогами до професійної самореалізації менеджерів авіаційної галузі є їх вміння, спроможність інтегруватися в дійсність, що постійно змінюється. Пріоритетними напрямками професійної самореалізації менеджерів авіаційної галузі є створення умов для розвитку їх індивідуальності, особистого потенціалу, забезпечення розвитку професійних й особистісних якостей фахівців.

Менеджери авіаційної галузі також повинні володіти аналітичними здібностями, стресостійкістю та комунікабельністю. Від рівня їх знань, уміння аналізувати ситуацію, швидко знаходити оптимальне рішення, будувати взаємини з людьми та різними службами залежить ефективність роботи авіаційного підприємства. Авіаційні менеджери повинні мобілізувати усі свої знання, навички, вміння для визначення траєкторії свого фахового розвитку. Для забезпечення поступового ефективного становлення та розвитку авіаційного менеджера як фахівця на кожному з етапів важливим є управління цим процесом. Професійна самореалізація сучасних менеджерів пов'язана із самоосвітою, при чому, цей процес є динамічним і самоорганізованим, цілеспрямованим з метою підвищення ефективності виконання професійних обов'язків. Для досягнення поставленої мети великої ролі набуває самоменеджмент, який дає змогу виконувати роботу з мінімальними витратами, визначаючи цілі та досягаючи їх, уникаючи поспіху й стресів, підвищуючи мотивацію, уникаючи помилок тощо. Необхідно підвищувати професійну кваліфікацію, досягаючи особистісних і професійних цілей в оптимальний спосіб, втілюючи індивідуальну самореалізацію, відповідно до внутрішньої мотивації особистості[2, 4].

У процесі професійного зростання авіаційних менеджерів, при їх самовдосконаленні відбувається цілеспрямований самоаналіз професійно важливих якостей особистості, а саме, самосприйняття, креативність, відповідальність, відповідальність за прийняття рішень, формують уміння прогнозу результатів, уміння вибору оптимальних дій та інші. Професійний розвиток майбутніх авіаційних менеджерів проявляється через самореалізацію.

Самоосвіта авіаційних менеджерів виконує низку важливих завдань: вивчення нових сучасних тенденцій та вимог авіаційної галузі; фізичний розвиток, самовдосконалення та ведення правильного способу життя; самоаналіз себе як особистості та розуміння потреби у формуванні професійних якостей; самостійне оволодіння новими професійними навичками в сучасних умовах; професійної мобільності та швидкої адаптації до змін ринкової ситуації і розвитку авіаційної галузі, в економічній, соціально-культурній, інформаційній сферах та організації праці в умовах ринкової економіки[3].

Професійна самореалізація авіаційних менеджерів пов'язана з безпосередньою їх професійною діяльністю, що потребує зосередженої уваги на відповідність загальноекономічних, авіаційних, правового регулювання та документації знань та умінь, особливостей транспортно-логістичних систем, а також умінь роботи з інформаційними спеціалізованими забезпеченням; емоційної та нервово-психічної стійкості.

Сучасні вимоги до професійної самореалізації менеджерів авіаційної галузі – це складний професійний аспект у їх професійній діяльності, який охоплює поняття розвитку, саморозвитку, професійного становлення та професійної адаптації з урахуванням вимог сьогодення.

Список використаних джерел

1. Дорошенко Т.М. Формування готовності майбутніх менеджерів авіаційної галузі до професійної самореалізації : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Кропивницький, 2020. 211 с.
2. Дорошенко Т. М. Сутність та змістовні характеристики професійної самореалізації менеджерів авіаційної галузі. *Збірник наукових праць: Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2019. № 66. Т. 1. С. 51–55.
3. Дорошенко Т. М. Закордонний досвід підготовки майбутніх менеджерів авіаційної галузі до професійної діяльності. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 21. Т. 1. С. 207–210.
4. Кайдалова Л. Г. Професійна самореалізація та саморозвиток викладача. *Педагогіка та психологія*: зб. наук. пр. 2011. Вип. 39. С. 16–21.
5. Матукова Г. І. Самореалізація як чинник становлення компетентності майбутніх економістів. URL: nbuv.gov.ua/portal/soc.../matykova.pdf (дата звернення: 02.09.2019).
6. Окса М. М. Розвиток діяльності магістратури в процесі підготовки магістрів специфічної категорії «управління навчальним закладом». URL: [http:// www. nbuv.gov.ua/ portal/Soc _Gum/Vch u/N1 35/ N135p080086.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vch u/N1 35/ N135p080086.pdf) (дата звернення: 13.08.2019).
7. Хапілова В. П. Соціально-психологічні умови формування конкурентоздатності майбутніх менеджерів: автореф. дис. ... канд. психол. наук: спец. 19.00.05 / Інститут психології ім. Г. С. Костюка АПН України. Київ, 2006. 22 с.

<i>I.B. Ковальова</i>	
Використання комп'ютерних технологій у процесі вивчення іноземної мови у ВУЗах під час пандемії.....	227
<i>O.O. Kumpun</i>	
Ways of implementing distance learning model into the language training process	229
<i>N.O. Martynenko</i>	
The analysis of active methods in intercultural interaction of future pilots'	230
<i>V.V.Piven</i>	
Conditions of adapting to on-line teaching	231
<i>O.M. Підлубна, I.B. Куліш</i>	
Практика використання інструментарій дистанційного навчання під час викладання англійської мови	233
<i>Н.Д. Чала</i>	
Запровадження інноваційних методів вивчення іноземної мови під час дистанційного навчання.....	236
<i>S.V. Tymchenko</i>	
Pedagogical Interaction as an Important Condition of Formation of the Future Aviation Specialists' Communicative Competence	238
<i>L.V. Tsarova</i>	
Applicability of Innovative technologies of teaching in higher educational establishments	239
<i>Н.Г. Чердниченко</i>	
Технології та форми дистанційного навчання у вивченні англійської мови.....	241

Секція 6

Економіко-управлінські аспекти професійної підготовки фахівців

<i>Ю.А. Бондар</i>	
Характеристики ринку авіабудування в умовах глобалізації економіки.....	242
<i>O.M. Остапенко</i>	
Облікові наслідки зміни валютних курсів при імпорті товарів на митну територію України	245
<i>O.M. Остапенко, O.C. Старостенко</i>	
Нормативне регулювання діяльності бухгалтерської служби на авіаційному підприємстві.....	247
<i>O.M. Остапенко, A.B. Кустова</i>	
Удосконалення управління ресурсозбереженням в сучасних умовах господарювання	249
<i>O.M. Остапенко, B. Жоган</i>	
Умови застосування стратегічного менеджменту на авіаційному підприємстві.....	251
<i>O.M. Остапенко, M Ю. Нетус</i>	
Формування системи контролінгу на авіаційному підприємстві та його автоматизація.....	253
<i>B.B. Баранов, A.C. Бублик</i>	
Класи обслуговування на борту повітряного судна	255
<i>B.B. Баранов, Д.С. Гавриленко</i>	
Безпека польотів повітряних суден у цивільній авіації	257
<i>T.M. Дорошенко</i>	
Сучасні вимоги до професійної самореалізації менеджерів авіаційної галузі.....	259